

kozása a »gyakorlati« igényekkel fellépő szótárnak a kiejtés jelölésének teljes elhagyása; ez teljesen lehetetlenné teszi, hogy az iskolai munkába bekapcsolhassuk, hogy angolul még csak keveset tudó tanítványaink kezébe adhassuk. Annál is kevésbé tehetjük ezt, mert a könyvben sokkal több a tévedés és a sajtóhiba, mint amennyit a négyoldalas(!) hibajegyzék feltüntet. Mindezek alapján arra a meggyőződésre kell jutnunk, hogy Lee-Delisle kéziszótára mai állapotában nem nagy gyarapodását jelentő szótáriródmunkának, középiskolai használatban pedig egyáltalán nem alkalmazható.

Berg Pál

Gál István, Babits és az angol irodalom. (Debrecen. A Tiszta István-Tudományegyetem Angol Szemináriuma, VII, 1942. 140 old. Angolnyelvű kivonattal.)

A hivatalos irodalomtörténet Babits méltatásakor egyre határozottabban emeli ki azt a tényt, hogy ő nemcsak mint költő volt nagy, hanem prózai tanulmányaival is jelentős szerepet vitt irodalmi érdeklődésünk szélesítése és izlésünk alakítása terén. Szinte már a kulturális-kusnak hivatására emlékeztet Babitsnak az a céltudatos törekvése, mellyel a magyarság figyelmét a kevésbé ismert görög és angol irodalmi alkotások felé fordította. A görög-eposz, líra és dráma lélekfeltáró jellege és igazi művészi tartalma az ő irodalmi esszéiben tárult fel a költőnek kongeniális elemzésével a magyar olvasóközönség előtt. Hasonlóképpen az angol irodalom előkelő formaművészetére és a bennük megnyilvánuló emberábrázolás reális kifejezőerejére Babits tanulmányai hívták fel a figyelmet; izeltőt pedig fordításai adtak belőle.

Babitsnak azt a kulturális küldetését, amelyet ő az angol irodalomnak ismertetése és átültetése körül végzett, Gál Istvánnak szorgalmas adatgyűjtésén és összehasonlító forráskutatáson alapuló tanulmánya vizsgálja meg. Összeállít rengeteg adatot, tanúvallomást Babits angol nyelvtudásáról, angol olvasmányairól és fordításairól. Ezenkívül félkutatások angol-magyar párhuzamot, hatást Babits műveiben. A filológiai érdeklődőknek szép anyagot nyújt a tanulmány Függelék-e. Itt találjuk u. i. Babits angol könyvtárának címjegyzékét, Babits angol fordítási tervezeit, továbbá azt a tanulságos munkatervet, amelyet Babits dolgozott ki irányelvül egy közös angol-fordítási munkaközösségük számára. Ez a fordítás-sorozat lett volna az Európai irodalom történetének kiegészítő irodalmi Olvasókönyve.

Gálnak beható filológiai részlettanulmányozáson épülő értekezése sok a daléket közül Babits egyik jelentős irodalmi és fordítói tevékenységének méltatásához.

Ypszilon

Novák Ferenc, A kolozsvári középiskolai tanulók játéka a statisztika tükrében. Kolozsvár 1942. 92. old. (Ferencz József Tud. Egy. Lélektani Int. 52-ik sz. közl.)

A kísérleti lélektan megfigyelő eljárásai közül ma egyik legkedveltebb a statisztikai tömegmegfigyelés. A feldolgozáshoz szükséges, elegendő nagyszámú adatot kérdőívek (számláló-lapok) gyűjtik össze. — Ezek teszik lehetővé a legkülönbözőbb statisztikai kombinációt és adnak választ a lelki élet mély, külső feltételektől távoleső kérdéseire. — Az eredmények hitelességét név nélkül adott feleletek biztosítják még.